

תלמודו בידו

דף ו עמוד ב

א [לענין מה נאמר זמן רביעה שניה ?

ב [מתי לקט שכחה ופאה של תבואה או פרט ועוללות מותרים לכל אדם ?

ג [מהו שיעור רביעה ראשונה ושניה ?

ד [אלו גשמים אין בהם משום קללת "ועצר" ?

א [נדרים: הנודר הנאה עד הגשמים, אסור עד שתדר רביעה שניה.

1. לשון גשמים משמעה שנים.

2. בנדרים הלך אחר לשון בני אדם, ו"גשמים" משמע משיתקלקלו הדרכים.

שכחה בזיתים: לאחר שתדר רביעה שניה הזיתים הנשכחים מותרים לכל אדם.

להלך בשדות: יהושע התנה שער רביעה שניה מותר לעובר דרך לקצר דרך השדות.

ביעור קש בשביעית: ספיחים שגדלו בשביעית, או שנזרעו בשיטת וגדלו בשביעית, נהנה מהם עד זמן הביעור. והיינו ברביעה שניה כשנעשית זבל.

ב [תבואה: משילכו הנמושות, שמכאן ואילך שאר העניים מתיאשים.

לר' יוחנן, אלו זקנים ההולכים בנחת.

לריש לקיש, אלו המלקטים שאחר המלקטים [כגון עני המוליך בנו עמו].

פרט ועוללות: משילכו עניים בכרם ויבואו ושלקטו וחזרו ולקטו.

ג [ראשונה: כדי שתרכיב הקרקע בעומק טפח. ומשירדו גשמים בשיעור זה, אין מתענים.

שניה: כדי שתתלחלח הקרקע עד שניתן לגוף בה פי חבית מבלי להוסיף מים.

ד [1. ירדו ביום קודם זמן קריאת שמע של ערב [אבל ירדו כלילה, אין בהם ברכה].

2. גשמים שירדו על מקצת המדינה בכמות שהארץ צריכה, ועל מקצתה לא ירדו.

3. ירדו גשמים בחשון ולא ירדו בטבת. שבכך הדרכים אינם מקולקלות, ואין שידפון.